

KURJER ZAGŁĘBIA

Redakcja i Administracja otwarte od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wieczorem. W niedzielę i święta od 9-ej do 11-ej godz. rano

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Dęblńska Nr. 7.

Bezcorskie rzędy.

Na Rosję i jej stolicę Piotrogród, zwrócone są dzisiaj oczy całego świata. W orężnych zapasach na śmierć i życie potężnej koalicji z potężnym państwem niemieckim, zaszedł fakt, który będzie miał nieobliczalne wprost dzisiaj następstwa i wpływ na bieg wypadków zarówno na politycznej jak o-
rężnej arenie walki.

Przewrót polityczny w państwie rosyjskim, który odbył się z taką piorunującą szybkością, bo zaledwie w ciągu kilku dni, jest rzeczywiście wydarzeniem, które zajmuje wszystkie umysły, dla nas Polaków ma, rzecz prosta, pierwszorzędną znaczenie. Nastąpił tak szybko i nagle, że wprowadził w zdumienie. Tem więcej, że można by w tym miejscu zapytać całkiem naturalnie: Kto właściwie i czyje wpływy wzięły górę w stolicy nadniewskiej?

Wprawdzie dla bacznie śledzących wypadki w Rosji, w miarę, jak nadchodziły wieści coraz to bardziej sensacyjne o nadużyciach wielkich w aprowizacji miast, o nieogrodzonej gospodarce rolnej, o nieumiejętnym, niedołężnym szafowaniu groszem publicznym i złodziejstwach zarówno w intendenturze, jak w ministerjach, o przekupstwach, oraz o niepokojach wywoływanych tu i owdzie na tle głodowym, co zwłaszcza ostatnimi czasy poczęło przybierać masowe objawy, stawało się jasnym, że taki nieporządek rzeczy w takiej chwili musi się skończyć przewrotem radykalnym, rewolucją, albo też — katastrofą.

I teraz pytanie: czego jesteśmy świadkami w Rosji, przewrotu, politycznego, który ustanowi inny ład i porządek w państwie, czy też katastrofy, która olbrzymie państwo pociągnie nad przepaść?

Rozstrząsanie kwestji, czy podczas wojny i w takim stadium polityki wewnętrznej państwa, możliwym jest, aby jakkolwiek przewrót polityczny w Rosji był zwiastunem nowego życia, nowych idei, a przede wszystkim — uczciwych i mądrych rządów? — jest zupełnie na miejscu. Pytanie, czy wypadki nadniewskie noszą znamiona katastrofalne i mogą fatalny mieć wpływ na organizację armji i na „muzykę”, który dosyć już ma wojny i nie wiele wie o świecie bożym po za swoją „matuszką-Rusią”, — byłoby zbyt przedwczesne. Wszelkie kombinacje w tym wypadku byłyby bodaj że puszczaniem wodzy fantazji.

Jest faktem, że „Wauka nieudaczny” znów zrobił jakiś kawał. Pisma niemieckie z najdrobniejszymi szczegółami opisują wypadki piotrogrodzkie, nie wysnuwając jednak wniosków. Dużo daje do myślenia fakt, że Stürmer i Protopopow są zamordowani, że... no i tak dalej. Tymczasem pułkownik bar. von Ehrenhardt jest komendantem stolicy nadniewskiej... Carczłowiek słaby,

łękliwy, okrutny, jak zwykle ludzie tego pokroju bywają, bez inicjatywy i bez zasad, ustępuje. Wpływy dworskie biorą niby w łeb. No tak... ale zato regentem zostaje W. Ks. Michał Aleksandrowicz, znany hulaka, utracjusz, którego majątek znajduje się pod kuratelą... Stürmer był częstym podobno gościem u W. Księcia ostatnimi czasy.

Jakkolwiek bądź jest, Duma i naród przejęły władzę w swoje ręce. Wedle ostatnich doniesień z Piotrogradu prezydent Dumy Rodzianko wystosował w pierwszej chwili imieniem wojkowego komitetu Dumy odezwę do komendantów armji i floty, wzywając ich do spokoju i dalszego prowadzenia wojny. W półtorej godziny po wybuchu rewolucji w stolicy, przyłączyły się do niej wszystkie większe miasta w państwie.

Należy dodać, że depesze biura Wolfa donosiły o rozruchach przed gmachem poselstwa angielskiego... Ostatnie wiadomości tejże agencji powtarzają już wieści biura Reutersa, jakoby rząd angielski wyraził swoje zadowolenie z przebiegu spokoju rewolucji w Rosji oraz z postanowienia nowego rządu prowadzenia wojny — aż do ostatecznego zwycięstwa.

Należy jednak przypomnieć, że bezcorskie rzędy w Rosji, mimo różne oznaki, nasuwające przypuszczenia, że raptowne zmiany nastąpiły wskutek obcych zabiegów i na cudzy rachunek, przyniosą niejedną niespodziankę i na nowe drogi skierują politykę państwa. Przedewszystkiem zaś raz na zawsze utracą wszelkie wpływy i tajemniczą reżyserję tych czynników obcych, które w takim maczeniu wody widziały zawsze dla siebie... posłannictwo boże i panowanie nad światem.

Rewolucja w Rosji.

SZTOKHOLM, 16 marca, (BTW.). „Stockholms Tidningen” dowiadują się z Haparandy o przewrocie w Piotrogradzie donosząc jeszcze, że w ubiegły czwartek Newski Prospekt zatłoczony był burzącym się tłumem, liczącym kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Wojsko próbowało rozprościć ten tłum i ustawiło nawet karabiny maszynowe, ponieważ jednak wiadano, że kozacy są po stronie ludu, wojsko nie ważyło się dać ani jednego strzału do tłumu.

Jakiś żandarm konny, według zaś innych informacji kozak, stracony z konia, zgineiony został na śmierć wśród tłumu, poczem zwłoki wyrzucono przez okno jednego z zamkniętych sklepów. Wszystkie sklepy wzdłuż Newskiego Prospektu były zamknięte.

Zamordowanie żandarma dało wojsku powód do użycia białej broni, przyczem około 150 osób porańono.

Szczegóły zamachu.

KOPENHAGA, 16 marca, (BTW.). Z Piotrogradu nadchodzi przez Ha-

parandę następujące szczegóły ostatnich zaburzeń: w ubiegłą sobotę Piotrogród miał wygląd pola bitwy. Tłumy ludu rzuciły się na sklepy, Wojsko strzelało do mas i do poszczególnych jednostek, niosąc wszędzie śmierć i zniszczenie. Olbrzymimi plakatami wezwano ludność, aby nie wychodziła z domów, władze bowiem nie mogą przyjąć odpowiedzialności za życie na ulicach miasta. Z zarządzeniem miejskim rząd rozpoczął układy i oświadczył gotowość przyznania mu wszystkich tych kompetencji, o które zarząd miasta walczył przez lat 15 z rządem. Zarządowi miejskiemu miano przyznać całkowicie prawo zajęcia się wyłącznie sprawą zaopatrywania miasta w żywność.

HAMBURG, 16 marca, (B. T. W.) „Hamburger Korrespondenz” dowiaduje się ze Sztokholmu, że z rozporządzenia rosyjskiego ministra spraw wewnętrznych Protopowa, w czasie od 2 do 6 marca przybywało do Petersburga przeciętnie 90 wagonów ze środkami żywnościowymi, chociaż na zwyczajne potrzeby miasta wystarczało zaledwie 370 wagonów.

Dnia 8-go marca wszyscy robotnicy przewoźni oraz pracujący w zakładach metalurgicznych porzucili pracę. Strajk szerzył się coraz bardziej i dnia 10-go objął wszelkie fabryki tkackie, piekarnie i robotników przemysłu chemicznego. W dzielnicy Wyborskiej już 9-go wieczorem deszło do wykroczeń ze strony strajkujących robotników, przy czem znów wezwano wojsko. W starciu było wielu zabitych i rannych.

W Moskwie również wybuchł strajk powszechny. I tu doszło do zajęć poważnych. Z pism wyszło tylko „Russkoje Slowo” w małym formacie. Ze znajdujących się tam wiadomości wynika, że tłum obrał sobie liczne sklepy spożywcze.

Na kilka dni przed rewolucją, z Finlandji sprowadzono nowe oddziały wojska. Według obiegających pogłosek rząd z góry już przygotował te oddziały, w przewidywaniu wybuchu zaburzeń, nie zdołał ich jednak odwrócić i padł ich ofiarą.

Agencja Telegr. Petersburska.

BERLIN, 16 marca, (BTW.) Dziś siejszy „B. Z. am Mittag” donosi: Zwycięstwo rewolucji rosyjskiej najlepiej charakteryzuje telegram, donoszący o ostatnich faktach. Agencja telegraficzna petersburska, będąca dotychczas urzędowym organem rządu rosyjskiego w stosunkach z zagranicą, obecnie znajduje się w rękach rządu utworzonego z członków Dumy.

Według ostatnich depesz dyrektorem agencji telegraficznej petersburskiej wydział wykonawczy Dumy mianował tymczasowo posła Gronskiego.

„Wewnętrzne wyzwolenie Rosji”.

FRANKFURT n. M. 16.3. (BTW.). Do „Frankfurter Zeitung” donoszą ze Sztokholmu: Zarządy miejskie Moskwy, Kazania, Charkowa i Odessy zawiadomiły telegraficznie o swym przyłączeniu się do akcji Komitetu Wykonawczego i ukonstytuowały się, jako komitety „Wewnętrznego wyzwolenia Rosji”.

Komendant Kronsztadu.

PIOTROGRÓD, 16.3. (B.T.W.). Pet. Aj. Tel. donosi: Posłowie Piepielajew i Taskin, na rozkaz Komitetu Wykonawczego udali się dziś do Kronsztadu, którego garnizon oddał się całkowicie do rozporządzenia Komitetu. Poseł Piepielajew zamianowany został komendantem Kronsztadu.

Uwagi pism berlińskich.

Wczorajsze pisma berlińskie wypowiadają uwagi swoje o zajęciach w Piotrogradzie.

„Voss. Ztg.” pisze: skąpe wiadomości ze stolicy rosyjskiej nie pozwalają jeszcze wydać dokładnego sądu o rozmiarze i doniosłości wypadków. Wiadac jednak z nich tymczasowo, że w Piotrogradzie niema już rządu cesarsko-rosyjskiego i że zastąpił go 2-głowy wydział utworzony z posłów Dumy. Dalej widać, że zadziwiająco słaby garnizon połączył się z rewolucjonistami i że urzędowa agencja telegraficzna znajduje się w rękach wydziału wykonawczego. Niema dotychczas pewnych wiadomości, czy rewolucja również po za miastem jest silna, czy jej organizacja ma jakiegokolwiek widoki trwałego powodzenia. Nie wiadomo, kto stoi na czele tymczasowego rządu rosyjskiego obok prezesa Dumy Rodzianki i pułkownika Engelhardta, i czy między nimi są ludzie energiczni, mogący zagwarantować zwycięstwo rewolucji. Głównie jednak brak jest jakichkolwiek wskazówek co do wpływu wypadków petersburskich na wojsko rosyjskie, znajdujące się na frontach. Ten wpływ przedewszystkiem trzeba znać w całej rozciągłości, by można było należycie ocenić wypadki petersburskie. W każdym razie już teraz przypuszczać należy, że rewolucja rosyjska musi doprowadzić do osłabienia frontu, i to zarówno moralnie i jak fizycznie. Jak się zachowa cesarz Mikołaj ze swymi marszałkami — ministrowie jego siedzą w więzieniu — wobec wypadków petersburskich, czy główna kwatery w Carskim Sióle przejdzie do energicznych decyzji i czynów, czy te czyny mieć będą powodzenie, lub czy rewolucja się utrzyma, — oto wszystko są wielkie pytania dni najbliższych.

A na tle tych pytań wyrasta cień, który prawdopodobnie wkrótce przybierze kształty ciemne i wypchnie się na front sceny: to wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, o którym nie od wczoraj mówią, że czeka on niecierpliwie na wybuch rewolucji, by stanąć na jej czele; są nawet tacy, co go pomawiają o przygotowanie tej rewolucji.

„Lokalanzeiger” wypowiada zdanie, że w zajęciach obecnych w Rosji mniej idzie o walkę przeciw caratowi, aniżeli przeciw dotychczasowym kierownikom rządu. Przedewszystkiem rzucają się w oczy stosunki, jakie w ostatnich miesiącach wytworzyły się pomiędzy panami: Rodzianką—Milukowem i ich towarzyszami kadeckimi z jednej strony, a ambasadorem angielskim Buchananiem z drugiej. Jak wiadomo, pan Buchanan nigdy nie szczędził ani trudu, ani czasu ani pieniędzy, aby zasilać oddanych mu polityków rosyjskich w walce przeciw gabinetowi rosyjskiemu i wywołać jego upadek. I nie szło tu bynajmniej o to

aby naród rosyjski zaopatrzył w węgle jakie rzekomo rząd rosyjski zatrzymywał, lecz raczej o to, aby przy pomocy pięści rosyjskich utworzyć gabinet, któryby był bardziej uległy żądaniom Anglii niż rząd dotychczasowy. Ten związek między ambasadą angielską a ruchem rewolucyjnym wyciska na ostatnich zajęciach cechę tak wyraźną, że mimowoli wytwarza się obraz angielskiej rewolucji na rosyjskiej ziemi.

"Berliner Borsencourier" pisze: obecne wypadki niewątpliwie zatoczą szerokie koła i wywarą silny wpływ na organizację wojskową. Żołnierze na frontach pomimo cenzury i wszelkich innych środków policyjnych, dowiedzą się co się stało w Petersburgu, a to bynajmniej nie wzmocni ich odwagi bojowej i ofiarności.

Żadna z dotychczasowych wiadomości nie wspomina ani jednym słowem o cesarzu, który przecież ważnym jest czynnikiem w polityce rosyjskiej.

"Berliner Tageblatt": pierwsze wiadomości wskazują, że początkowe kroki rewolucji wykonano z ogromną siłą i zrezygnacją. Ale jak się dalej ułoży sytuacja? Petersburg to jeszcze nie Rosja. Jak się zachowa wobec nowego położenia cesarz, jak się zachowa armia na froncie i wewnątrz kraju? Dotychczas ruch niema charakteru antimonarchicznego; co do tego daje gwarancję samo nazwisko Rodziński. Naród i armia z cesarzem na ciele prawdopodobnie poddadzą się nowowytworzonemu położeniu, inaczej bowiem wśród najzupełniejszej dezorganizacji sprowadzonoby nędzę nie do opisaną na cały naród i na wojsko.

Z widowni wydarzeń.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 16 marca.

Wschodni teren walk:

(Znowu wzmagający się mróz hamował akcję bojową.)

Zachodni teren walk:

Na wielu odcinkach potyczki na przedpolach. Żadnych większych walk nie było.

Front macedoński.

Silne oddziały francuskie atakowały kilkakrotnie pozycje nasze na północny zachód od Monastyr. Na zachód od Niżopola wdarł się nieprzyjaciół do małego odcinka naszych pierwszych okopów. Wszędzie indziej rozbiły się ataki pod wpływem naszego ognia. Między Ochrydą a jeziorem Prespa odparto również ataki francuskie, przedsięwzięte po ogniu przygotowawczym.

Pierwszy generał kwatermistrz V. LUDENDORFF.

Wojna podwodna.

BERLIN, 16 marca (BTW). Z Rotterdamu donoszą, że według informacji biura Vas Diaz, parowiec amerykański „Alsonquin” (2833 t.) zatopiony został przez niemiecką łódź podwodną.

BERLIN, (BTW). Dtrzymano wiadomość, że według informacji Biura Reutersa z Waszyngtonu zatopienie parowca amerykańskiego „Alsonquin”, jakkolwiek przedstawia się poważnie, nie wywoła zmiany w dotychczasowym stosunku między Niemcami a Stanami Zjedn. Zatarg faktyczny oczekiwany jest dopiero wówczas, gdy amerykański statek uzbrojony zetknie się z niemiecką łodzią podwodną.

Z Tymczasowej Rady Stanu.

W departamencie skarbu.

Działalność departamentu skarbu rozwija się w dwóch kierunkach: załatwiania spraw bieżących i przygotowania materiału do przyszłej działalności ministerium skarbu.

Na posiedzeniu Rady departamentu omawiane były liczne projekty i poda-

nia. Między innymi rozpatrywano sprawę polskiej krajowej kasy pożyczkowej, projektowanej przez władze niemieckie i ewentualne rozciągnięcie jej działalności na okupację austriacką.

W związku z tym departament skarbu złożył wniosek na wydanie wykonawczym Rady Stanu, aby udział społeczeństwa polskiego w zarządzie kasy pożyczkowej był zapewniony oraz interesy społeczeństwa były dostatecznie zabezpieczone. Z innych spraw na Radzie departamentu rozpatrywano zmianę ustawy Tow. Kredytowego m. Warszawy oraz naradzono się nad sprawą pomocy finansowej dla Warszawy. Do czynności bieżących departamentu należy również układanie budżetów miesięcznych poszczególnych wydziałów Rady Stanu.

W zakresie prac przygotowawczych departament Skarbu przystąpił do opracowania projektu organizacji przyszłej skarbowości polskiej, co wymaga zapoznania się z dokładnym z wydatkami i dochodami Królestwa przed wojną oraz zarządzeniami skarbowymi, podatkami i budżetami obu państw okupujących. Na podstawie zgromadzonego materiału będzie można stworzyć projekt budżetu państwa polskiego.

Aby zapewnić sobie dostateczną pomoc fachową, dyrektor departamentu Skarbu zwrócił się do wybitnych znawców polskich spraw finansowych, z prośbą o współudział i pomoc w pracach Departamentu.

Departament Skarbu przystępuje również do przygotowania ogólnego oszacowania szkód wojennych w kraju oraz zajął się już sprawą przygotowania wzajemnych finansowych rozrachunków, jakie państwo polskie będzie musiało przeprowadzić przy zawarciu pokoju z rządem rosyjskim i z rządami okupacyjnymi.

Z innych prac departamentu skarbu wymienić należy przygotowanie materiału do przyszłych traktatów handlowych i cłowych z punktu widzenia interesów państwa oraz prace nad organizacją kredytu prywatnego i publicznego, a w szczególności kredytu hipotecznego dla drobnej własności, kredytu inwestycyjnego, melioracyjnego i komunalnego.

Przystąpił również departament skarbu do przygotowania projektu polskiego Banku emisyjnego.

Z dnia na dzień

Z Sosnowca.

12/III

Nabożeństwa.

Jutro, w niedzielę porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafialnym będzie następujący: Msza św. o godz. 6 i pół, o 8, o 9 uczniowska i o 10-je rano. Suma o godzinie 11-jej. Nieszpory i „Gorzkie żale” o 3 i pół po południu.

W innych parafjach miejscowych nabożeństwa o zwykłych godzinach.

— **Rekolekcje.** Dzisiaj w godzinach rannych młodzież męska szkół średnich przystępowała gromadnie, po zakończonych rekolekcjach, do Sakramentu Komunii św.

— **„Naród i podstawy jego bytu”.** Na powyższy temat wygłosi wkrótce odczyt znany w szerokich kołach zarówno w stolicy, jak i w kraju całym, dr. Rząd. Odczyt budzi ogromne zainteresowanie.

— **Koncert religijny.** Utwory trzech mistrzów, Moniuszki, Rossini’ego i Schuberta składają się na przepiękną całość koncertu religijnego, mającego się odbyć w dniach 31 marca w Sosnowcu i 1-go kwietnia w naszym mieście.

Moniuszko Stanisław (1819 + 1872), urodzony w Ubielu na Litwie, pierwsze swe wykształcenie muzyczne odebrał u organisty Treiera; dalsze studia odbywał w Berlinie. Po ukończeniu studiów osiadł w Wilnie, rozwijając tu w dalszym ciągu swój talent i budząc ruch w życiu muzycznym. Większe dzieło sceniczne „Hal-

publiczności i zyskało sobie powszechne uznanie. Moniuszko wkrótce też objął stanowisko kierownika opery i konserwatorium warszawskiego, Z kilkunastu oper większego rozgłosu nabrały prócz „Haliki”: „Straszny dwór”, „Hrabina”, „Flis”, „Jawnuta”, „Verbum mobile”. Napisał również wiele pieśni religijnych, mszy i kantat — jedną z tych ostatnich jest przepiękna „Litania Ostrobramska”.

Rossini Jakób, (urodzony w Pessaro (1792 + 1868) napisał opery: „Cyrulik Sewilski”, „Wilhelm Tell”, „Di Argentina”, „Semiramis”, „Hrabia Ory”, „Mojżesz; z utworów religijnych wspinał oratorium „Stabat Mater”.

Schubert Franciszek, urodzony w Wiedniu 1797 r., dostał się w 11 r. życia do dworskiej kaplicy, a umieszczony w tamtejszym konwiktzie, studiował gorliwie cenne dzieła muzyczne wiedeńskiej szkoły, entuzjastycznie się Bethowenem. Rzeczy Schuberta odznaczają się przedziwną koronkowatością i subtelną intuicją muzyczną.

— **U Techników.** W dn. 18 b. m. o godz. 3-iej po poł. w lokalu Stowarzyszenia odbędzie się ogólne zebranie członków Stow. Techników z następującym porządkiem dziennym: odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia; ostateczne uchwalenie regulaminu; zmiana § 12 statutu, wnioski. Zebranie to, dla punktu 3-go, jako zwołane już w drugim terminie, będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych, o czym zarząd raz jeszcze za naszym pośrednictwem członków Stowarzyszenia powiadamia.

— **Jedyna lista kandydatów z II-ej kurji** była złożoną komisarzowi wyborczemu w ubiegłym okresie wyborczym. Wskutek mającego nastąpić nowego ogłoszenia okresu wyborczego, lista ta, opatrzona 30 podpisami, zostaje unieważniona. Unieważnione są również listy z kurji VI.

— **O wiosenne zasiewy.** W wielkim kłopotie znaleźli się posiadacze większych i mniejszych kawałków gruntu w mieście i na przedmieściach: nie mają czym zasieć ani obsadzić w tym roku gruntów. W roku zeszłym władze już o tej porze sprowadziły nasioną pod zasiewy i uprawę pól. Zamierzona jest prośba do władz celem uzyskania potrzebnych nasion.

— **Technicy drogowi.** Władze okupacyjne zawiadomiły zarząd Wyższych kursów naukowych w Warszawie, że niektóre posady przy zarządzie dróg szosowych mogłyby być obsadzone przez Polaków z odpowiednim uzdolnieniem, a mianowicie posady techników drogowych nadzorców nad robotnikami. Ponieważ przy Wyższych kursach naukowych istnieją specjalne kursa dla techników drogowych, wychowawcy ich mogliby reflektować o te posady.

— **Chrześcijański skład nasion.** P. Jaroszewicz, prezes związku ogrodników, otworzył przy ul. Malachowskiej Nr. 14 skład nasion. Jest to pierwszy skład chrześcijański, albowiem do obecnego czasu handel nasionami spoczywał wyłącznie w rękach żydów.

— **Napad bandytów.** Onegdaj, w ciągu dnia, na ulicy Renardowskiej, trzech uzbrojonych w rewolwery bandytów napadło przechodzących kasjerów kopalni, pp. Witkowskiego i Kruczyńskiego, zabierając im około 9 tysięcy mk. przeznaczonych na wypłatę. Uciekających goniono; udało się schwycić jednego, któremu odebrano 1.000 mk. Śledztwo i poszukiwania w toku.

— **Benefis p. Antoniego Jabłońskiego.** Plebanka odbędzie się dziś dnia 17 b. m. w teatrze „Mamusz” na Pogoni, punktualnie o godzinie 7 i pół wieczorem.

— **„Zacisze”.** Tylko do niedzieli włącznie demonstrowany będzie niezwykle 4 akt dramat pokazywany z ogromnym powodzeniem p. t. „Kwandran” przed śmiercią. W roli głównej występuje słynny wazzechświatowy artysta Stuart Webb. Nad program zespołu dramat. pod kier. Wł. Bernatowicza odegra „Zatrute sumienie” dramat H. Pławner.

Z Będzina.

+ **Z komisji aprowizacyjnej.** Wobec zbliżających się świąt, na wzór innych miejscowości, komisja aprowizacyjna dla ludności chrześcijańskiej powinna wystąpić do odpowiednich władz

o wyjednanie dodatkowej porcji cukru i maki.

+ **Ucieczka z aresztu.** Przed paru dniami jeden z aresztantów po przebyciu w areszcie kilku miesięcy, skazany został jeszcze na rok więzienia; postanowił przeto uciec. Pomyśl był zupełnie niefortunny, gdyż aresztant wieczorną porą, przedostawszy się za płot, został spostrzeżony przez żołnierza a nie usiłując wzwania, zgiął od kuli karabinowej.

+ **Kurs marki w kantorach** wymiany pieniędzy wynosi 42 i pół kop. moneta rosyjską i 45 kop. bonami.

+ **Kradzież.** Danielowi Ehrlichowi właścicielowi składu kolonialnego przy ul. Sączewskiej od pewnego czasu systematycznie poczęły z worków ginąć towary. Obecnie spostrzeżono, iż przez wybitą szybę w oknie dostawał się amator cudzej własności. Poszkodowany oblicza stratę na kilkaset rubli.

+ **Za niewyrabianie lodu w rybnostkach** naprzeciwko swych domów, pociągano do odpowiedzialności sporą liczbę kamieniczników. Właściciele domów tłumaczą się brakiem rąk roboczych.

Więści ze stolicy.

□ **Uroczysta audjencja.** W dniu 13 b. m. Prezydium R. G. O. w osobach panów: prezesa R. G. O. Eustachego ks. Sapiechy, prezesa Zarządu mec. St. Stanisławskiego, wiceprezesa Zarządu A. Olszewskiego, oraz członka Zarządu J. Wierniewicza — uzyskało uroczystą audjencję u J. E. Księdza Arcybiskupa Poznańskiego Goździńskiego Ed. Dalbora w celu złożenia hołdu dziękczynnego J. E. Ks. Arcybiskupowi, jako przewodniczącemu Poznańskiemu Komitetowi niesienia pomocy w Królestwie Polskim. W imieniu prezydium R. G. O. przemawiał Eustachy ks. Sapiecha, wyrażając najgorętsze podziękowanie za pomoc wydatną, jaką Poznański Komitet pod przewodnictwem J. E. Ks. Arcybiskupa okazuje Królestwu Polskiemu. J. E. Ksiądz Arcybiskup Dalbor w prostych a serdecznych słowach zaznaczył, iż Polacy z pod zaboru pruskiego czują się szczęśliwymi, mogąc ulżyć niedoli rodaków swych i tym sposobem odwdziżyć się za pomoc, jaką Królestwo Polskie w swoim czasie udzieliło dzielnicy poznańskiej.

□ **Echa skonu hr. Zeppelina.** Kancelarz Rzeszy otrzymał następujący telegram od Tymczasowej Rady Stanu w Królestwie Polskim: Tymczasowa Rada Stanu w Królestwie Polskim wyraża narodowi niemieckiemu szczerze współczucie swoje z powodu straty poniesionej przez śmierć hr. Zeppelina.

Odpowiedzi od Administracji.

W-ny p. Gluch, z Częstochowy. Kluczyki znalazły się. Są do odebrania u nas.

OFIARY.

Zamiast kwiatów w dniu Imienin przełożonej swej pani Siwikowej, maturzystki z 1913 r. składają na Macierz Szkolną rb. 5

Rb. 150 (sto pięćdziesiąt) nieprzyjęto od p. A. O. K. za sgnione palto, składam do dyspozycji W. Pani dyr. Alfonsowej Rogalowskiej. W. R.

Złoty 11 ofiary zamiast pewnieśnowaś noworocznych na ręce ks. Rzeszyńskiego. Pp. Gosiński Józef i Odorman po 5 rb., Bartholod Józef i Gosiński Witoldostwo po 2 rb., Borowski Janusz 5 mk. Zamiast wieńca na grób 4. p. Apolonji Wolffowej dozorcy kopalni węgla „Ośladz” złożyli w Redakcji „Kurjera Zagłębia” 6 mk. 98 fen. na weteranów z 1905 roku.

Z okazji i dla nosenienia dnia Imienin W-go Józefa Drzewieckiego, składają K. Dankowsy na Macierz Polną 6 rb., na Kropki Mleka 6 rb., M. Ogrodzka na Macierz Polną 6 rb.

WĘGIEL

Jest do sprzedania lub do wydzierżawienia na terenie okupacji niemieckiej blisko kolei mała koncesja (7 morgów) na eksploatację węgla. Wiadomość w Administracji „Kurjera Zagłębia”.

516

Zakład leczniczy

D-ra J. KMITY,

WARSZAWA, Nowowiejska 8.
Choroby gardła, nosa i uszu. 1437-x-1

KINO-TEATR

Zacisze

wejście od ul. Dęblńskiej.

45

Najciekawsza atrakcja sezonu w niedzielę po raz ostatni ukazuje się na ekranie niezwykle obraz monopolowy, korona arcydzieła sztuki kinematograficznej, słynnego detektuwa Webbs'a

Kwandrans

PRZED ŚMIERCIĄ

Niezwyczajny dramat detektyw 2,000 mtr. długi, ze słynnym Stuartem Webbs'em w roli głównej. 1. Ekscentryczne morderstwo. 2. Webbs na tropie. 3. Fałszywe pieniądze. 4. Przedśmierć konwulsji.

Na scenie pod kier. Wł. Bernatowicza.

Zatrute sumienie

dramat w 1 akcie H. Plawnera.

Nie mam czasu

komedia w 1 akcie Labichea.

Muzyka ściśle zastosowana do treści obrazu. Ceny miejsc podwyższone.

Początek przedst. w dni swięte o g. 6, w sobotę o 5, w niedzielę o 2

Baczność! 3 kwietnia benefis Lewickiej „Oj mężczyźni! mężczyźni! Od 24 marca „BANDA 4 ch FANTOMASÓW“.

Kino-Sfinks

w Sosnowcu.

Od wtorku 13 do 19 marca 1917 r. Pierwszy raz w Sosnowcu.

TAJEMNICA X. PAWILONU

Cytadeli
Warszawskiej.

Tragiczny epizod z rewolucji w 1905 r.

AKTY: 1). Aresztowania. 2). Śledztwo Ochłany. 3). W X-ym pawilonie. 4). Skazańcy. 5). Samobójstwo Czerkassowa.

NAD PROGRAM:

STARY
BLAGIER

arcywesola komedia.

KURSY MONTERSKE

przy Stowarzyszeniu Techników w Sosnowcu

W początku kwietnia rozpoczynają się wykłady na kursach wieczorowych a mianowicie:

- na Oddziale I-ym przygotowawczym dla elektrotechników
" " " " " mechaników
" " " " " II-gim zawodowym dla elektrotechników
" " " " " mechaników.

Oprócz tego otwartym zostanie:

Oddział I-y przygotowawczy dla murarzy, cieśli i stolarzy budowlanych.

Zarząd kursów monterskich udziela bliższych informacji i przyjmuje zapisy na wzmiankowane kursy w lokalu szkoły handlowej w Sosnowcu przy ul. Zygmunta w dn. 19-24 marca r. b. od 6 i pół do 8 ej wieczorem za wyjątkiem dni świątecznych.

Kandydaci winni przedstawić dowody osobiste i zaświadczenia firm u których pracują, tudzież świadectwa szkolne, cechowe i z odbytej praktyki, o ile je posiadają. O dniu otwarcia kursów nastąpią osobne ogłoszenia. 519

Nasiona

Warzywno, pastewne i kwiatowe

POLECA Jaroszewicz Prezes Związku
SKŁAD OGRODNIKÓW.

Ul. Małachowskiego Nr. 14

532

Zebranie

Cechu ślusarzy kowali i pokrewnych fachów odbędzie się w dniu 25 marca, t. j. w niedzielę o godz. 3 pp. w lokalu Cechu ul. Niemiecka № 5. Upraszam pp. Członków o przybycie, również proszę pp. majstrów, nie należących do Cechu a zyczących się wpisać o wcześniejsze zgłoszenie.

Zarząd J. BIELSKI.

Zakład Kąpielowo-Zdrojowy

CIECHOCINEK

Kąpiele solankowe, błotne,
kwaso-węglowe, elektryczne
i inhalatorium. 167

Świetne skutki lecznicze.
Najtańsze utrzymanie.

SEZON WSTĘPNY od 1 maja do 1-go
czerwca.

SEZON GŁÓWNY od 1-go czerwca do
1 października.

Cesarski Zarząd Kąpielowy.

Stowarzyszenie Techników w Sosnowcu.

W niedzielę d. 18 b. m. o g. 3-ej po poł. w lokalu Stowarzyszenia odbędzie się

Ogólne Zgromadzenie Członków

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. 2. Ostateczne uchwalenie regulaminu. 3. Zmiana § 12 statutu i 4. Wnioski.
Zebranie to dla punktu 3 go, jako zwołane w drugim terminie, będzie prawo mocne bez względu na ilość obecnych członków.

NASIONA

Warzywno i Kwiatowe poleca Stowarzyszenie Spożywcze

„Łączność“ na Pogoni

Sklep Nr. I ul. Florjańska 14.
Sklep Nr. II ul. Będzińska 15.

524

Najwyższa wygrana w szczęśliwym wypadku jeden milion marek.

Wskaźnik
szczęścia.

Wygrane gwarantuje państwo.

Wspaniałe szanse wygrania przedstawia

przez miasto Hamburg gwarantowana wielka loteria pieniężna, w której

13 milionów 731,000 mk.
napewno musi być wygrane.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku wynosi

jeden milion Mk.

względnie:

Marek 900,000	Marek 305,000
" 890 000	" 303,000
" 880 000	" 302,000
" 870 000	" 301 000
" 860,000	" 300,000
" 850 000	" 200,000
" 840,000	" 100 000
" 830 000	" 90,000
" 820 000	" 80,000
" 810,000	" 70,000

Oprócz tego przypada do wylosowania wiele wygranych po Mk. 60 000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10 000 i t. d.

Wogóle loteria składa się ze 200,000 losów, z których 56,020, a zatem więcej jak połowa w ciągu 7-in cięgnięć stopniowo wylosowana być musi.

Z tej nadarzającej się okazji, powinien każdy skorzystać, aby w obecnych ciężkich czasach prędko dojść do majątku.

Wygramy losy do 1 cięgnięcia po urzędowych cenach

Mk. 10 za cały los.	Mk. 5 za pół losu	Mk. 2,50 za ćwierć losu
------------------------	----------------------	----------------------------

za poprzednim nadesłaniem pieniędzy przekazem pocztowym.

Urzędowy plan losowania zaopatrzonego pieczęcią państwową, w którym oznaczone będą kolejne cięgnięcia i wyszczególnione dokładnie wygrane, przesyłam na życzenie gratis i franko.

Każdy biorący udział otrzyma urzędową tabelę wkrótce po odbytem cięgnięciu.

Wygrane będą natychmiast wypłacone pod gwarancją państwową. 425

Zamawiać nraszam natychmiast najpóźniej do 20 marca.

Samuel Heckscher s.nr.,

Kantor bankierski

Hamburg (Nr 1145).

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu

ulica Dęblńska Nr. 11 (Iwangrodzka)

ma zajęcia

dla: kucharek, służących, do wszystkiego, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki za granicą.

Wielką ilość robotników na drogi telegraficzne do Królestwa Polskiego Litwy i Kurlandji zarobek marek 1,80 do 2,60 i całe utrzymanie z pomieszkaniem, oraz potrzeba 3 fryzjerów Polaków.

Taniec poszukują pracy w kraju.

Pomocnicy do biura, ślusarze maszynowi, stróż, tokarz, parobek do koni, cieśle, szwaczki, zecer do drukarni, praczki, dziewczęta do wszystkiego i do dzieci, kucharki, inżynier.

6 Lokomobil 536

używanych od 6 do 50 koni na kołach i bez w dobrym stanie tanio do sprzedania

u Jakóba Szeffera w Łodzi,
przy ul. Wierzewskiej Nr. 59.

Wynajem powozów

i koni roboczych.

A. K. PEUCKER, 156

ulica Starososnowiecka Nr. 23.

Sprzedam okazyjnie

męskie garnitury, jesionki, blawaty damskie na suknie, bluzki, firanki, bielizny damskie, stołowe galanterie, cholewki damskie wiele innych przedmiotów. Sosnowiec Aleja 23 Chrzescianin. 526-1-1

Potrzebny zaraz

uczeń do zecerki, Wiadomość w „Kurjerze“.

492-1-2

Rutynowany

nauczyciel francuskiego poszukuje lekcji. Wiadomość: „Kurjer Zagłębia“ Będzin. 502-2-1

Meble

Największy wybór, najkorzystniejsze kupno, najdogodniejsze warunki tylko w centralnym składzie mebli nowych i używanych B. Błotniewskiego 3-go Maja 22 513-1-1

Obiady

ekonomiczne i zdrowe. Prawie po cenie kosztu wydaje. Nowa 10 m. 9. 520-3-1

Chłopów przyjmuje

Zakłady rowerów, Będzin Słowiańska, Dąbrowa 3-go Maja. Wynagrodzenie podług zdolności. 524-2-1

Potrzebny

stróż ulica Kołtāja Nr. 12 525-3-1

Fortepian

sprzedam, Towarowa 10, Sosnowiec. 527

Do sprzedania

50 pudów kapusty białej. Małachowskiego 14, Zeleziński. 531

Okna inspektowe

sprzedam. Starososnowiecka 34 u właściciela domu. 528

Lewandowski Teofil,

idąc z Florjańskiej Nr. 21 do Łagiszy zgubił paszport. Prosi o zwrot do „Kurjera“. 529

Potrzebny czeladnik

szewski i podreżni, Śródnia Nr. 1, Kalista. 530-1-2

Kupię prasę

do kopijowania oraz bormaszynę ręczną w dobrym stanie używaną. Zgłoszenia do redakcji pod H. K. G. 532-1-2

Czapki

rogiatki, poznanianki, sportowe. Pończochy, owijaki sportowe, Molicki ul. Trzeciego Maja 10. 163-1-1

Skórki królicze

wypiram, kupuję niewyprawione, ulica Trzeciego Maja 10, Molicki. 163-1-1

Fortepian

orkiestron, szafy, krzesła, stoły oraz różne rzeczy sprzedam. Czysa 5. 535-1-1

Potrzebne

zdolne prasowaczki do farbiarni i pralni chemicznej. Targowa. 528-1-1

Potrzebny

zaołny podręczny do roboty szewskiej. Małachowskiego 14. 531-1-1

Polski zegarmistrz

przyjmuje wszelkie roboty zegarmistrzowskie. Będzin Słowiańska 18, piętro. 302-1-1

Znaleziono

w teatrze portmonetkę, zawierającą drobne bony i bilet teatralny. Do odebrania w „Kurjerze“ za zwrotem kosztów ogłoszenia. 521-1-1

Nasiona

Warzywno, pastewne i kwiatowe

poleca skład

504

Zaleskiego w Będzinie.

349 Hamburgska Loteria Państwowa.

100,000 losów, 46,020 wygranych i 8 wielkich premji.

Wylosowane będą.

Wygrywa prawie każdy drugi los.

13 Miljonów 731000 Marek

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku:

JEDEN MILJON MAREK

Najwyższa wygrana ewent.

Marek 900,000
„ 890,000Marek 880,000
„ 870,000Marek 860,000
„ 850,000Marek 840,000
„ 830,000Marek 820,000
„ 810,000

Zestawienie wygranych i premji Hamburgskiej Loterii Państwowej:

Premja I Marek 500,000 = Marek 500,000
 Premja II „ 300,000 = „ 300,000
 1 Wygrana „ 200,000 = „ 200,000
 1 Wygrana „ 100,000 = „ 100,000
 1 Wygrana „ 90,000 = „ 90,000
 1 Premja „ 80,000 = „ 80,000
 1 Wygrana „ 80,000 = „ 80,000
 1 Premja „ 70,000 = „ 70,000
 1 Wygrana „ 70,000 = „ 70,000
 1 Premja „ 60,000 = „ 60,000
 1 Wygrana „ 60,000 = „ 60,000

1 Premja Marek 50,000 = Marek 50,000
 1 Wygrana „ 50,000 = „ 50,000
 1 Premja „ 40,000 = „ 40,000
 1 Wygrana „ 40,000 = „ 40,000
 1 Premja „ 30,000 = „ 30,000
 1 Wygrana „ 30,000 = „ 30,000
 7 Wygranych „ 20,000 = „ 140,000
 3 „ „ 15,000 = „ 45,000
 16 „ „ 10,000 = „ 160,000
 1 Wygrana „ 7,500 = „ 7,500
 1 „ „ 6,000 = „ 6,000
 56 Wygranych „ 5,000 = „ 280,000

2 Wygrane Mk. 4,000 = Mk. 8,000
 128 „ „ 3,000 = „ 384,000
 2 „ „ 2,500 = „ 5,000
 212 „ „ 2,000 = „ 424,000
 5 „ „ 1,500 = „ 7,500
 525 „ „ 1,000 = „ 525,000
 639 „ „ 500 = „ 319,500
 150 „ „ 400 = „ 60,000
 90 „ „ 300 = „ 27,000
 44174 „ „ 250, 220, 175, 150
 125, 100, 75 i 35

Również 10000 stawek po 10 Mark.

Loterja składa się z siedmiu klas.

Cena oryginalnych losów i klasy włącznie ze stemplem państwowym wynosi:

 $\frac{1}{8}$ Oryginalny los M. 1,25 $\frac{1}{4}$ Oryginalny los M. 2,50 $\frac{1}{2}$ Oryginalny los M. 5,— $\frac{1}{1}$ Oryginalny los M. 10,—

Zamówienia upraszam do 15 kwietnia 1917 r.

C. F. Gottlob, Biuro Loterii, Hamburg, Elebeken 2.

Widoki wygranych są tak wielkie, że można najgoręcej polecić wzięcie udziału w grze na Hamburgskiej Loterii Państwowej. Żadna inna loteria nie daje tak wielkich wygranych. Już w I klasie na cały los za Mk. 10 może paść wygrana Mk. 50,000. Przy następnych klasach wzrastają widoki wygrania w sposób znamienny do wysokości ewentualnie

Mk. 1000000 w ostatniej klasie!

Często miałem przyjemność wypłacania moim klientom największych wygranych.

Tutaj proszę odciąć!

Zamówienie listowne

do Biura Loterii

C. F. Gottlob w Hamburgu № 36.

Proszę o przysłanie

los

gwarantowanej Hamburgskiej Loterii Państwowej

Należność

Mk.

załączam przy niniejszym —otrzyma WPan równocześnie przekazem pocztowym (co niepotrzebne proszę skreślić)

Największa wygrana
7 klasy ewtl. Mk.

1000000

Nazwisko:

Powołanie

Zamieszkanie

Poczta

Uwagi

Proszę o wyraźny adres!